

VA-taxa 2026

för Falu Kommun

Beslutad av Falu Energi & Vattens styrelse 2025-10-24
Gäller från och med 2026-01-01

Taxa

För Falu kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning.

VA-taxans konstruktion antagen av kommunfullmäktige 2020-12-10. VA-taxans avgiftsnivå antagen av Falu Energi Vattens styrelse 2025-10-24.

Huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen är Falu Energi & Vatten AB, nedan FEV. Avgifter enligt denna taxa ska betalas till FEV.

§1 Avgiftsskyldighet

För att täcka nödvändiga kostnader för Falu kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning ska ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2, 4 och 5 § lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämställs med fastighetsägare. Avgiftsskyldig för ändamålet Dagvatten gata (Dg) är även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

§2 Avgiftstyper

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och bruksavgifter.

§3 Definitioner

I dessa taxeföreskrifter avses med

Bostadsfastighet

Fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål. Med bostadsfastighet jämställs fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt. Exempel på sådana byggnader är:

- Kontor
- Förvaltning
- Stormarknader
- Butiker
- Utställningslokaler
- Sporthallar
- Hotell och restauranger
- Hantverk och småindustri
- Utbildning och sjukvård
- Djurstallar

Annan fastighet

Fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämställs med bostadsfastighet. Exempelvis:

- Grönytor, som badplatser eller fotbollsplaner, med wc-byggnad.
- Småbåtshamn, med wc-byggnad
- Bevattningsytor

Obebyggd fastighet

Fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men ännu inte bebyggt.

Bostadsenhet

- För bostadsfastigheter räknas en bostadsenhet som ett utrymme som kan användas av ett självständigt hushåll, med åtminstone kokvrå och toalett. Exempelvis räknas en fastighet med en villa och en gäststuga (inredd med kokvrå och toalett) som två bostadsenheter. I flerbostadshus räknas varje lägenhet som en bostadsenhet.
- För fastigheter som jämföras med bostadsfastigheter, där bostadsenhet inte är tillämpligt, räknas lokalytan om till ekvivalenta bostadsenheter enligt följande:

Bostadsekvivalenter

Bruttoarea enligt Svensk Standard SS 21054:2009	Ekvivalenta bostadsenheter
Högst 1 000 m ²	1 ekvivalent be för varje påbörjad 200 m ²
1 001–4 120 m ²	Upp till 1 000 m ² enligt ovan, därefter 1 ekvivalent be för varje påbörjad 260 m ²
Större än 4 120 m ²	Upp till 4 120 m ² enligt ovan, därefter 1 ekvivalent be för varje påbörjad 400 m ²

Allmän plats

Mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

§4 Vattentjänster

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål.

Ändamål	Anläggningsavgift	Brukningsavgift
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet	Ja	Nej
Dg, dagvattenavlopp från allmän plats	Ja	Nej

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när FEV upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och underrättat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledning av dagvattenavlopp blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

4.4 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg gäller även den som ansvarar för att allmän plats ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

4.5 Anläggningsavgift skall beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

ANLÄGGNINGSAVGIFTER (§§ 5-14)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§5 Bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet

5.1 För bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet ska anläggningsavgift betalas.

Avgift utgår per fastighet med	Utan moms	Med moms
a) en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledning till förbindelsepunkter för V, S och Df	83 349 kr	104 186 kr
b) en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	107 242 kr	134 053 kr
c) en avgift per bostadsenhet	28 153 kr	35 192 kr
d)* en grundavgift för bortledande av Df, om bortledandet sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	29 783 kr	37 229 kr

* Avgift enligt 5.1 d) tas inte ut om avgift tas ut för Df enligt 5.1 a) och b). I det fall avgift enligt 5.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a) och b) enligt § 8 eftersom servisledning i detta fall inte lagts och förbindelsepunkt inte har upprättats för Df.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas den del av avgiften enligt 5.1 a), lika mellan fastigheterna.

5.3 Bostadsenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som FEV godkänner.

5.4 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas förbindelsepunkter ska avgifter betalas enligt 5.1 a) och b).

5.5 Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet skall avgift betalas enligt 5.1 c) för varje tillkommande bostadsenhet.

5.6 Tillkommer bortledande av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, ska avgift betalas enligt 5.1 d).

§6 Annan fastighet

6.1 För annan fastighet ska anläggningsavgift betalas.

Avgift utgår per fastighet med	Utan moms	Med moms
a) en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledning till förbindelsepunkter för V, S och Df	83 349 kr	104 186 kr
b) en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	107 242 kr	134 053 kr
c) en avgift per m ² tomtyta	14,47 kr	18,09 kr
d)* en grundavgift för bortledande av Df, om bortledandet av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	29 783 kr	37 229 kr

* Avgift enligt 6.1 d) tas inte ut om avgift tas ut för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 6.1 a) och b) enligt § 8 eftersom servisledning i detta fall inte lagts och förbindelsepunkt inte har upprättats för Df.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas den del av avgiften enligt 6.1 a, lika mellan fastigheterna.

6.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som FEV godkänner.

6.4 FEV kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtteavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tills vidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten. Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomtteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid efter att fordring förfallit till betalning utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen

6.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter ska avgifter betalas enligt 6.1 a) och 6.1 b).

6.6 Ökas fastighets tomtyta, ska avgift betalas enligt 6.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtteavgift inte tidigare har betalats.

6.7 Tillkommer bortledande av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, ska avgift betalas enligt 6.1 d).

§7 Obebyggd fastighet

7.1 För obebyggd fastighet ska del av full anläggningsavgift betalas.

Avgift utgår per fastighet med		Bostadsfastighet		Annan fastighet
Servisavgift	5.1 a	100 %	6.1 a	100 %
Avgift per uppsättning FP	5.1 b	100 %	6.1 b	100 %
Tomtyteavgift			6.1 c	70 %
Bostadsenhetsavgift	5.1 c	0 %	-	
Grundavgift för Df, om FP för Df inte upprättas	5.1 d	100 %	6.1 d	100 %

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

7.2 Bebyggs obebyggd fastighet ska resterande avgifter betalas enligt följande:

		Bostadsfastighet		Annan fastighet
Tomtyteavgift	-		6.1 b	30 %
Bostadsenhetsavgift	5.1 c	100 %	-	

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

§8 Reduceringsregler

8.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, ska reducerade avgifter betalas enligt följande.

Avgift för framdragen servisledning	
En ledning	80 % av avgift enligt 5.1 a) resp. 6.1 a)
Två ledningar	90 % av avgift enligt 5.1 a) resp. 6.1 a)
Tre ledningar	100 % av avgift enligt 5.1 a) resp. 6.1 a)

Avgifter i övrigt

Bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet		V	S	Df	Dg
Avgift per uppsättning FP	5.1 b	30 %	50 %	20 %	-
Bostadsenhetsavgift	5.1 c	30 %	50 %	-	20 %
Grundavgift för Df utan FP	5.1 d	-	-	100 %	-

Annan fastighet		V	S	Df	Dg
Avgift per uppsättning FP	6.1 b	30 %	50 %	20 %	-
Tomtyteavgift	6.1 c	30 %	50 %	-	20 %
Grundavgift för Df utan FP	6.1 d	-	-	100 %	-

För avgifterna Df tas endast en av avgifterna ut enligt 5.1 b) respektive 5.1 d) eller 6.1 b) respektive 6.1 d). Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

8.2 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, ska avgifter betalas enligt 8.1.

8.3 För servisledning som på fastighetsägarens begäran upprättas senare än övriga servisledningar ska, utöver avgift enligt 8.1, en etableringsavgift betalas om 30 % av avgiften enligt 5.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet ej utförs i samband med framdragning av övriga servisledningar.

§9 Allmän platsmark

Den som ansvarar för att allmän plats ställs i ordning och underhålls ska betala anläggningsavgift enligt särskilt upprättat avtal.

§10 Reglering av anläggningstaxa

FEV har rätt att reglera avgiftsbeloppen en gång årligen.

§11 Avvikelser

Om kostnaden för att förse viss eller vissa fastigheter med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster 31§, avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 5 - 8 får FEV och fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig i stället träffa avtal om avgiftens storlek.

§12 Debitering

12.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, ska avgift betalas inom tid som anges i faktura.

12.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i faktura, ska dröjsmålsränta betalas enligt 6 § räntelagen från den dag betalning skulle ha skett. Utöver detta tillkommer påminnelse- och kravavgifter.

12.3 Enligt 36 § lagen om allmänna vattentjänster ska en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst 10 år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om

fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhets ställs. Ränta ska betalas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen ska ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska betalas enligt 12.2.

12.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 6.6 eller 7.2 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande - t ex ökning av tomtyta - inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till FEV när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 12.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§13 Särskilda åtgärder

13.1 Om FEV efter ansökan från fastighetsägaren har medgivit att ledningar utförs på annat sätt eller förses med andra anordningar än FEV bedömt nödvändiga, ska fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta FEV överenskomna kostnader för detta.

13.2 Om fastighetsägare begär att ny servisledning ska utföras i stället för redan befintlig och om FEV bifaller ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befins skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

13.3 Om FEV anser det nödvändigt att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är FEV skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befins skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

BRUKNINGSAVGIFTER (§§ 14–22)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§14 Bebyggd fastighet

14.1 För bebyggd fastighet ska brukningsavgift betalas.

Avgift utgår per fastighet med	Utan moms	Med moms
a) en fast avgift per år	2 069 kr	2 587 kr
b) en avgift per m ³ levererat vatten	29,61 kr	37,01 kr
c) en avgift per år och bostadsenhet	2 656 kr	3 320 kr

För fastigheter som jämföras med bostadsfastigheter framräknas antalet ekvivalenta bostadsenheter enligt samma princip som i § 3.

För fastighet med sprinkleranläggning ska, efter dimensionen på vattenservisen för installationen, erläggas en årlig avgift med:

Avgift utgår per vattenservis med	Utan moms	Med moms
Dimension t o m Ø 75 mm per år	1 946 kr	2 436 kr
Dimension t o m Ø 100 mm per år	3 721 kr	4 651 kr
Dimension t o m Ø 150 mm per år	9 036 kr	11 295 kr

14.2 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgifterna.

Följande avgifter ska därvid betalas för respektive ändamål		V	S
Fast avgift	14.1 a	40 %	60 %
Avgift per m ³	14.1 b	40 %	60 %
Avgift per bostadsenhet	14.1 c	40 %	60 %

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

14.3 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har FEV bestämt att vattenförbrukningen för bebyggd fastighet tillsvidare inte ska fastställas genom mätning, tas avgift ut enligt 14.1 b) efter antagen förbrukning om 200 m³/bostadsenhet och år.

14.4 För s.k. byggvatten ska brukningsavgift betalas enligt 14.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 30 m³ per bostadsenhet.

14.5 För extra mätställe (mätställe utöver ett per fastighet) ska en årlig avgift betalas med ett belopp motsvarande 90 % av den fasta avgiften enligt 14.1 a). Beloppet avrundas till närmaste hela krontal. Parallellkopplade vattenmätare räknas som ett mätställe.

14.6 Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter FEV undersöka mätaren, om FEV anser det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Kan mätfelets storlek bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har FEV rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar FEVs beslut efter genomförd undersökning eller FEVs uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan i Mark och Miljödomstolen.

14.7 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, ska fastighetsägaren ersätta FEV för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av § 18.

14.8 För spillvattenmängd, som enligt FEVs medgivande avleds till dagvattenledning (kylvatten och dylikt), ska betalas 30 % av avgiften enligt 14.1 b) och 14.2.

§15 Allmän plats

Den som ansvarar för att allmän plats ställs i ordning och underhålls ska betala bruksavgift enligt särskilt upprättat avtal.

§16 Avgifter vid olika mängd vatten och spillvatten

Tillförs avlopps nätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds avsevärt mindre spillvatten till avloppsnätet än den levererade vattenmängden ska avgift för spillvattenavlopp betalas efter avledd mängd spillvatten.

Mängden ska bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommits mellan FEV och fastighetsägaren.

§17 Obebyggd fastighet

För obebyggd fastighet inom detaljplan ska erläggas bruksavgift enligt 14.1 a).

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras den fasta avgiften.

Följande avgifter ska därvid betalas för respektive ändamål		V	S
Fast avgift	14.1 a)	40 %	60 %

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

§18 Särskilda avgifter

Fastighetsägaren ska betala avgifter till FEV enligt nedan, i de fall FEV har vidtagit åtgärderna på begäran av fastighetsägaren eller till följd av att fastighetsägaren åsidosatt sina skyldigheter.

	Utan moms	Med moms
Nedtagning vattenmätare	616 kr	770 kr
Uppsättning vattenmätare	616 kr	770 kr
Avstängning av vattentillförsel	800 kr	1 000 kr
Påsläpp av vattentillförsel	800 kr	1 000 kr
Montering av strypbricka i vattenmätare	768 kr	960 kr
Demontering av strypbricka i vattenmätare	768 kr	960 kr
Undersökning av vattenmätare, då mätaren blir godkänd	1 384 kr	1 730 kr
Planerad avstängning och påsläpp av vattentillförsel, t ex sommarvatten	928 kr	1 160 kr
Uthyrning av brandposthuvud		
a) fast avgift	432 kr	540 kr
b) rörlig avgift/dygn	66 kr	83 kr
Extra vattenprov där analyssvaret är "tjänligt"	1000 kr	1 250 kr
Utbyte och montering av skadad mätare, exempelvis mätare som har fryst sönder	1 696 kr	2 120 kr
Ny tid och återbesök för mätarbyte, t ex pga otillgänglig mätarplacering	616 kr	770 kr
Förgävesbesök (ogjort ärende orsakat av abonnent)	616 kr	770 kr
Olovligt uttag av vatten. För detta debiteras uppskattad förbrukad vattenmängd och administrativ avgift		

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 100 % av ovan angivna belopp.

§19 Särtaxa

Om kostnaden för att förse viss eller vissa fastigheter med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter 31§, utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 14-17 får FEV och fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig istället träffa avtal om avgiftens storlek.

§20 Debitering

Avgift enligt 14.1 a), och c) debiteras i efterskott per månad eller varannan månad enligt beslut av FEV. Avgift enligt 14.1 b) debiteras i efterskott på grundval av mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i §§ 14 och 16.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i faktura, ska dröjsmålsränta betalas på obetalt belopp enligt 6§ räntelagen från den dag betalningen skulle skett.

Sker enligt FEVs beslut inte mätaravläsning för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Avläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år, samt på fastighetsägares begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§21 Särskild åtgärd

Har fastighetsägare begärt att FEV ska företa åtgärd på grund av fastighetens va-förhållanden eller för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen, eller har i särskild åtgärd påkallats, får FEV och fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig istället träffa avtal om avgiftens storlek.

§22 Reglering av bruksavgift

FEV har rätt att reglera avgiftsbeloppen, dock inte oftare än en gång årligen.

TAXANS INFÖRANDE

§23

Denna taxa träder i kraft 2026-01-01. De bruksavgifter enligt § 14.1, 14.4 och 14:8 samt § 16, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, ska därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och FEV beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av Mark och Miljödomstolen.

Falu Energi & Vatten AB

Besöksadress Skyfallsvägen 20

Postadress Box 213, 791 25 Falun

Telefon 023-77 49 00 **Fax** 023-213 88

Organisationsnummer 556509-6731

fev.se

Falu
Energi
& Vatten